

LES
ARTS
ÉS ÒPERA

TEMPORADA 25/26

ENEMIGO DEL PUEBLO

Francisco Coll

PALAU DE LES ARTS REINA SOFÍA

GENERALITAT
VALENCIANA

ACI.
ARA.

LES ARTS
VALÈNCIA

Sala Principal

5, 7	de novembre de 2025	19.30 h
9	de novembre de 2025	18.00 h

ADMINISTRACIÓ FUNDADORA

ADMINISTRACIÓ COL·LABORADORA

ENEMIGO DEL PUEBLO

Francisco Coll

1985

NOVA PRODUCCIÓ

Palau de les Arts Reina Sofía

EN COPRODUCCIÓ AMB

Teatro Real de Madrid

Òpera en dos actes

Música de Francisco Coll

Llibret d'Àlex Rigola, basat en *Un enemic del poble* de Henrik Ibsen

Estrena mundial: 5 de novembre de 2025,
Palau de les Arts Reina Sofía, València

Obra encàrrec del Palau de les Arts Reina Sofía i
del Teatro Real

EDICIÓ

Faber Music Ltd

DURACIÓ : **1 H 20 MIN**
(SENSE DESCANS)

DIRECCIÓ MUSICAL

Francisco Coll

DIRECCIÓ D'ESCENA

Àlex Rigola

ESCENOGRAFIA I VESTUARI

Patricia Albizu

IL·LUMINACIÓ

Carlos Marquerie

VÍDEO

Álvaro Luna (AAIV)

DOCTOR — METGE DEL BALNEARI

José Antonio López

ALCALDE — GERMÀ DEL DOCTOR

Moisés Marín⁺

PETRA — FILLA DEL DOCTOR

Brenda Rae

MARIO — DIRECTOR DE LA
PUBLICACIÓ *LA VOZ DEL PUEBLO*

Isaac Galán⁺

MARTA — EMPRESÀRIA

Marta

Fontanals-Simmons

MORTEN — SOGRE DEL DOCTOR
(FIGURANT)

Juan Goberna

Cor de la Generalitat Valenciana

Jordi Blanch Tordera, DIRECTOR

Orquestra de la Comunitat Valenciana

FIGURACIÓ

Nuria Bartolomé

Víctor Giner

Aycha Naffaa

Roger Sanchis

ASSISTENT DEL
DIRECTOR MUSICAL

Andrew Joon Choi

ASSISTENT DE DIRECCIÓ
D'ESCENA

Pascu Ortí

ASSISTENT D'ESCENOGRAFIA I
VESTUARI

Alejandra Lorenzo Iglesias

ASSISTENT D'IL·LUMINACIÓ

Nadia García

MESTRES REPETIDORS

Polina Bogdanova

Jorge Giménez

SUBTITULACIÓ

Anselmo Alonso

+Alumni Centre de Perfeccionament

LES ARTS ÉS MEMBRE DE:

ÓPERA
LATINOAMÉRICA

AEOS

Sinopsi argumental

En una localitat menuda que prospera gràcies a un balneari, el seu metge, el doctor Stockmann, descobrix un fet alarmant: les aigües estan contaminades per residus procedents de granges properes. El que podria semblar una oportunitat per a esmenar un error sanitari es transforma en una batalla política, econòmica i ètica.

El Doctor informa del cas a l'Alcalde, que és el seu germà, perquè prenga mesures per a protegir la salut pública. No obstant això, tant l'Alcalde com la premsa reaccionen amb hostilitat i temen les conseqüències econòmiques de tancar el balneari, al qual tots semblen estar vinculats amb algun interès particular. Fins i tot les persones més acostades al Doctor, com el periodista Mario i l'empresària Marta, dubten a donar-li suport. Tan sols la seua filla, Petra, està decidida a defensar la veritat. La tensió creix fins al punt que, en una assemblea pública, el poble, presa de la por i de la manipulació, declara oficialment el Doctor «enemic del poble».

Rebutjat, perseguit i acomiadat com a metge del balneari, el Doctor s'enfronta a la soledat d'aquell que defensa la raó i la veritat davant del poder. Però decidix resistir i no fugir. Amb el suport incondicional de Petra i després de descobrir que el seu sogre Morten ha invertit tots els diners en accions del balneari contaminat, comprén que la seua missió és quedar-se al poble per a lluitar contra la corrupció del sistema.

Àlex Rigola

Ja fa anys que crec que les peces teatrals i operístiques s'han de contar per elles mateixes sobre l'escenari, sense més explicació que la seua posada en escena i sense cap voluntat de donar resposta, però sí de generar preguntes i estímul als espectadors que assistixen a les representacions. La raó per la qual l'obra original d'Ibsen encara és un clàssic és que, més de cent quaranta anys després de la seua estrena, esta peça continua generant tensió en el seu plantejament. Res és blanc o negre i en els seus encreuaments nosaltres ens hem de fer algunes preguntes i buscar resposta, de vegades amb resultat infructuós, però mentre realitzem eixa tasca ens fa evolucionar com a persones en esta cosa plena d'inseguretats anomenada vida.

La xicoteta comunitat o la família van abans que l'interès general com a societat?

Hi ha una sola resposta davant dels conflictes ètics o hi ha línies roges úniques i contundents?

Sabem que l'emoció arriba on moltes vegades no arriba la lògica, però si la gent és altament influenciable, quin valor té el seu vot?

Hi ha alguna cosa més justa i de més valor que el sufragi universal?

Una persona, un vot.

Quina altra cosa ens iguala a tots com a éssers humans independentment del nostre nivell econòmic, el nostre físic, la nostra capacitat intel·lectual?

Conviuen les respostes a estes preguntes sense entrar en el seu conjunt en paradoxa?

Francisco Coll conversa sobre *Enemigo del pueblo*

«La incultura d'un poble
pot convertir-se en l'aliment
dels tirans»

Justo Romero

Valencià de 1985, Francisco Coll és el compositor espanyol de més projecció internacional des de Manuel de Falla. Mai abans la música d'un creador espanyol contemporani havia solcat els faristols del món de forma tan present, sol·licitada i diversa. Tot i que ronda els quaranta, pel seu aspecte sembla que encara estiga en la vintena. Radicat a Suïssa des del 2012, prop de Lucerna, pintor de brotxa fina a més de compositor, Coll recorre el món assistint i participant en les seues estrenes, les quals es disputen les millors orquestres, solistes i directors: de la Filharmònica de Londres a la de Los Angeles, de Gustavo Gimeno a Javier Perianes, Kirill Gerstein o Patricia Kopatchinskaja. En esta ocasió, estrena a la seua ciutat natal *Enemigo del pueblo*, un ambiciós projecte operístic basat en l'obra teatral *Un enemig del poble*, de Henrik Ibsen, que sorgix com a coproducció comissionada pel Palau de les Arts i el Teatro Real de Madrid. D'ella i d'altres coses conversa en estes llargues línies on batega la lucidesa de qui és un dels creadors musicals més brillants i talentosos de l'actualitat.

***Enemigo del pueblo*. Per descomptat que ningú discutirà el ganxo del títol en un temps en el qual sembla que al «poble», a tots els pobles, li ixen enemics per tot arreu. Quan i on va conèixer esta obra de teatre que inspira la seua òpera i que Ibsen va estrenar el 1883, a Oslo? Crec que Teatres de la Generalitat Valenciana va presentar el 2003 un muntatge dirigit per Carme Portaceli. Aquella adaptació, signada per la mateixa Portaceli, es va representar a la Sala Rialto i després va viatjar a diverses localitats de la Comunitat Valenciana. Llavors vostè tenia 18 anys...**

Després de l'estrena a Londres de la meua òpera de cambra *Café Kafka*, el gerent de la Royal Opera House em va dir «now you need to think about a subject for a new opera». Des d'aleshores, i ha passat més d'una dècada, he estat pensant en diversos temes possibles per a la meua pròxima òpera. Lope de Vega, Lorca, Borges, Beckett, entre molts altres. Alguns d'ells varen calar d'una manera tan profunda en mi, que una

i *Un enemic del poble* tracta temes d'actualitat com interessos particulars versus bé comú, opinió pública manipulada, l'atreviment de la ignorància, etcètera. També em va atraure el fet que esta història pot succeir en qualsevol lloc del nostre món contemporani, en el qual els interessos del capital se solen anteposar a la vida. I també que qualsevol decisió, vinga de la banda que vinga, té les seues conseqüències positives i negatives. És una cosa que m'interessava –i m'interessa– molt a nivell personal: fugir dels fanatismes.

En el trasllat de l'obra de teatre d'Ibsen –*Un enemic del poble*– a l'òpera –*Enemigo del pueblo*–, l'article «un» s'ha quedat pel camí. Este «un» perdut li dona un caràcter més genèric al títol de la seua òpera. No s'ha atrevit a concretar quin és exactament l'enemic del poble?

No crec que siga una qüestió d'atreviment. Apuntar a noms concrets ho fa tothom contínuament, des dels mitjans de comunicació a les xarxes socials. Es tracta d'una cosa que no m'interessa en absolut quan pense a escriure una òpera. Tal vegada l'absència de l'article indefinit li dona un caràcter més universal i menys específic, com una forma més genèrica o abstracta de referir-se a l'enemic i, d'esta manera, també fer-nos a tots còmplices. Tots som, en major o menor mesura, enemics del poble. Com que és genèric, suggerix d'alguna manera que estic compromès amb l'essència del tema, i no amb cap nom en concret.

Com apareix el nom d'Àlex Rigola com a autor del llibret i en quina mesura vostè hi ha participat? Hi va haver punts de desavinences durant la gestació en comú?

Crec recordar que varen ser Jesús Iglesias i Joan Matabosch els qui varen suggerir el nom d'Àlex Rigola com a llibretista i director d'escena. Vaig tindre alguna conversa amb Rigola per a tractar cap a on volia orientar l'òpera abans que es posara a treballar en l'adaptació del llibret pel seu compte. Sempre es va mostrar obert a totes estes modificacions, fins al punt de donar-me carta blanca, fins i tot, perquè jo mateix les realitzara –sobretot en diàlegs superposats o dinàmics–, sempre sota una justificació musical i amb el seu ulterior vistiplau.

Fins a quin punt s'ha sigut fidel en el llibret al text original d'Ibsen? No produïx vertigen reutilitzar una obra mestra tan redona com el drama d'Ibsen? S'ha mantingut el rerefons de crítica social que alimenta la trama?

Realment no es tracta d'una versió, sinó d'una adaptació lliure. L'obra està plantejada amb la intenció de seguir l'original, però amb una idea de contemporaneïtat que facilite que qualsevol

espectador es puga sentir identificat. Al mateix temps, he optat per l'abstracció, en no situar-la en cap espai o lloc concret, en cap època o any determinat. Mentre componia l'òpera, l'acció es desenvolupava en un lloc abstracte -en intentar aprofundir a través del so en tots els conflictes morals de la trama- i concret alhora, en el qual descrivia una sèrie de situacions realistes de crítica social -aspecte que no només he mantingut, sinó en el qual espere haver aprofundit- a través de la música, evidenciant que no hi ha una opció enterament positiva i una altra negativa als problemes que plantegen els personatges i que qualsevol decisió presa implica una pèrdua.

¿Respecta l'estructura convencional de l'òpera en actes i escenes?

Sí. L'òpera, amb una duració total d'una hora i mitja, està dividida en dos actes, però sense descans. El primer consta de cinc escenes i el segon de tres amb un final obert.

Ibsen polaritza la dramaturgia en dos personatges sobre els quals pivota el nucli dels esdeveniments: un, «el bo», és el Doctor, que lluita a ultrança pel bé comú, i l'altre, «el dolent», és justament el seu germà major, l'Alcalde del poble i «gerent» del balneari que emmarca l'acció, i el qual actua subjecte als interessos especulatius del poder i de la manipulada opinió pública. Opta per centrar l'òpera en ells o s'ha inclinat per un tractament més «coral», menys personalitzat?

En la nostra adaptació, l'òpera està escrita per a cinc cantants, un figurant/actor, cor i orquestra simfònica. Els personatges principals són, òbviament, el Doctor i l'Alcalde. Hem canviat els noms respecte a l'obra de teatre. Per al personatge del doctor he optat per un baríton, mentres que l'alcalde és un tenor. Hi ha altres quatre protagonistes: Petra, filla del doctor (soprano); l'empresària Marta (mezzosoprano), Mario, director del diari (baríton), i Morten, sogre del doctor i iaio de Petra, per al qual m'he decantat per un figurant/actor. A estos cinc personatges se suma el «Poble», encarnat pel cor i constituït per ciutadans del poble.

Vostè no és precisament nou en això de l'òpera. Ja el 2014, amb 29 anys, va estrenar amb enorme èxit, a Londres, al Covent Garden, i després al mateix Palau de les Arts, *Cafè Kafka*, que va escriure sobre un llibret de Meredith Oakes. La premsa britànica la va considerar llavors com una «poderosa, tensa i palpitant» revelació del seu enginy creatiu i, a vostè mateix, el va considerar com el «màxim compositor espanyol del nostre temps». Han transcorregut onze anys des d'aquell moment. Del tindre vint quasi trenta anys, a tindre'n quasi quaranta... En què ha canviat el músic i el ciutadà? Quines diferències significatives hi ha entre *Cafè Kafka* i este naixent *Enemigo del pueblo*?

Mentres que a *Cafè Kafka* és òbvia una clara influència de Ligeti, tal vegada les influències musicals directes a *Enemigo del pueblo* siguen menys òbvies. O almenys no n'he sigut tan conscient. La música que he escrit per a *Enemigo*... és el resultat de tots estos anys d'experiència component música simfònica, concerts, cambra, coral... D'esta manera, he recorregut a la meua biblioteca, per dir-ho així. Per això, els aspectes que apareixen a *Cafè Kafka* i a *Enemigo del pueblo* són semblants; un humor grotesc, una profunda tristesa, o una expressivitat exagerada, que en ocasions pot arribar a ser feridora. En definitiva es tracta d'exposar, igual que varen fer autors com Strindberg, Ionesco o George Perec, la banalitat de la societat a través de l'absurd com a única forma possible per a aprofundir en l'essència de la nostra naturalesa. Aprofundir a través de la música, en les lògiques exquisides del nostre temps.

Reconeix en *Enemigo del pueblo* influències i referències estilístiques, musicals o dramàtiques? Es considera un creador «avantguardista»?

M'incomoden les etiquetes. Sempre he fet una cosa i la contrària. Això m'ha ajudat, a través dels anys, a guanyar certa versatilitat. Pense que la música ha de provocar sentiments oposats, emocions enfrontades. Seguir un corrent determinat no està en la meua naturalesa. En la meua música cohabita eixe contrast entre allò absurd i allò sublim, entre la profunditat i la

subtileza. Una unió de contraris que he trobat en compositors com Mahler, Janáček, Bartók, Ligeti, Abrahamsen, Adès... i amb la qual m'he identificat immediatament; i, d'esta manera, han sigut tractades les forces oposades que apareixen en l'òpera, com, per exemple, la disjuntiva entre individu versus la majoria o l'interès comú versus l'interès individual. També és cert que es pot inventar cap enrere, com varen demostrar Joyce, Stravinsky, Picasso o Pärt. El que vull dir és que tot el que s'ha escrit està en deute –de manera conscient o no– amb tot el que s'ha escoltat. Crec que el terme avantguardista ha quedat, paradoxalment, obsolet i necessita una revisió.

Però realment no seguix o percep la influència d'escoles o corrents estètics?

No seguisc cap escola actual en concret. En este cas he escrit l'òpera que m'agradaria escoltar si anara de públic a un teatre d'òpera. Per a això, tot em servix si aconseguisc vore la seua utilitat. La música que he escrit per a *Enemigo del pueblo* no diferix de la meua música simfònica o de cambra. Una música d'extrems que aplica els principis de polaritat, gravitació, tensió i relaxació. Tot al servici de l'acció dramàtica. En este cas, la tensió entre la visió política i econòmica del problema, i la visió científica o de salut pública. Per descomptat que la memòria

de les òperes que admire ha influït a l'hora de prendre certes decisions. Al cap i a la fi, componem de memòria i supose que Berg, Schönberg, Xostakóvitx, Ligeti, Zimmermann, Benjamin o Adès, per citar alguns dels meus compositors de referència en este gènere, estaven en algun lloc del meu subconscient mentres componia *Enemigo del pueblo*. Mentres l'escrivia, tenia la sensació que en realitat es tractava d'una espècie de sumari de la música que havia fet fins aleshores i, al mateix temps, com em va succeir fa més d'una dècada quan vaig treballar *Cafè Kafka*, també m'ha ajudat a obrir altres possibles camins a indagar.

En alguna ocasió ha dit que les seues obres estan «plenes d'accidents, diguem-ne, poètics»... ¿«Accident» que són casualitats?

Ocorren, i a partir d'ací decidisc si deixar-los o rebutjar-los. Si els deixe, procure que no semblen idees accidentals i que s'integren de manera orgànica en l'obra, fins al punt que es creen la seua pròpia teoria. D'esta manera, i malgrat tots estos accidents i totes estes intuïcions, no queda res fortuït en l'escriptura d'una òpera. Tot està, amb menys o més encert, acuradament mesurat i calculat.

També hi ha el desafiament de mantindre l'interès durant l'hora i mitja que dura l'òpera...

Sí, i tant. El que vostè diu, però també, i sobretot, preservar l'espontaneïtat inicial mentres que es construeix a través d'un llarg període de temps la vasta arquitectura de tota l'òpera. Aconseguir l'equilibri entre la diversitat del material i la unitat total. De fet, durant el procés d'escriptura, s'ha de desenrotllar una espècie de ramificació mental, per tal d'aconseguir vore, simultàniament, el moment concret en què estàs treballant i l'arquitectura global de tota l'òpera. Un altre dels reptes als quals em vaig enfrontar va ser el de posar-li música a un text que, en algunes ocasions, em resultava poc poètic per a poder musical-lo. Certs instants, certes paraules, se'm resistien fins que vaig arribar a una possible solució: en els moments en els quals el text utilitzava un llenguatge més trivial o mundà (aspectes tècnics dels conductes de l'aigua o la neutralitat ideològica, etcètera), la música es mostrava en el seu vessant més líric i gloriós. Amb això espere haver aconseguit no només mantindre la força dramàtica, sinó mostrar diferents nivells de percepció d'un mateix aspecte, en exposar en paral·lel la cara i la creu, i totes les subtileeses que hi ha enmig.

L'article «Un» d'Ibsen, determina, gairebé apunta amb el dit, a un enemic concret i específic, al qual caldria posar nom i cognoms. Qui és realment «el seu» enemic del poble?

Malgrat que el tema de l'obra d'Ibsen és un tema polític, no he volgut polititzar l'òpera. Considere que l'òpera en si mateixa és un art que transcendix les etiquetes polítiques. Sobretot vull oferir una visió del món més àmplia i complexa que la simple divisió entre esquerra i dreta. Tinc fortes conviccions sobre la cultura, la llibertat i la justícia, aspectes que apareixen en la meua òpera, però que es mostren sense cap vinculació dogmàtica a cap ideologia política, i van més enllà, a un espai transcendental. El principal problema que tinc és que darrere de qualsevol ideologia política, per absurda que siga, sempre sembla haver algú entestat a defensar-la. I això m'incomoda molt. Com diu el Doctor en l'epíleg de l'òpera, «convertixen el món en un lloc insuportable».

No tem que se l'encaselle, per la temàtica de l'òpera, d'oportunista o demagògic?

La veritat és que ni se m'ha passat pel cap. Jo sé el que m'ha portat a escriure esta òpera i, definitivament, no hi ha gens d'oportunisme ni de demagògia en això. És més, en la meua òpera hi ha una unió de contraris durant la qual tot es diu i es desdiu. I és que en l'època de la correcció política, en la qual hem de mesurar contínuament les paraules, l'abstracció i la indefinició de la música m'ajuda a expressar d'una manera més completa la meua visió del món. Això em tranquil·litza moltíssim. El poder dir-ho tot, encara que no s'haja dit res de manera explícita. M'atrau eixe espai que hi ha entre el que es diu i el que no es diu, entre allò familiar i allò desconegut. Aclarit això, i tornant a la seua pregunta, tal vegada les persones massa ocupades siguen les principals enemigues de l'Art. Existix una espècie de macabra voluntat anticultural. Eixos són, des de la meua perspectiva, els veritables enemics del poble. Ja que la incultura d'un poble pot convertir-se en l'aliment dels tirans.

I en quin lloc queda el públic en tot el procés?

Pregunta interessant. Curiosament, el públic espera que l'obra siga nova en certa manera, però fàcil de comprendre alhora. Això deixa el compositor en una situació complicada, ja que li exigix un difícil equilibri entre tradició i avantguarda, entre allò conegut i allò desconegut, entre allò previsible i allò inesperat. Personalment, és un repte que sempre m'ha agradat, perquè òbviament jo soc el primer «oient» de les meues obres. A més, al meu parer, són pocs els compositors que, fins a la data, han aconseguit este equilibri, ja que requerix d'una exigència tremenda, perquè el més senzill seria banalitzar-ho tot al gust d'un públic poc exigent o d'una autoproclamada avantguarda, repetitiva i obsoleta, també excessivament tolerant amb la seua pròpia monotonia.

En alguna ocasió s'ha ressaltat el contrast entre el personatge Francisco Coll i la seua música. És com si sobre el pentagrama vosté deixara volar els dimonis i tensions que, potser, habiten amagats en el seu interior... En este sentit, d'alguna manera recorda al seu avantpassat Manuel de Falla...

Escriure música en ocasions pot ser terapèutic. En el meu cas, tinc la sensació que quan pitjor estic, millor escric. Dit així pot sonar a compositor melancòlic del segle XIX, però es tracta d'una cosa que he observat amb curiositat i sorpresa, ja que vist des de l'altra banda, quan millor estic anímicament, menys necessitat tinc d'escriure, atès que l'excitació general que un necessita per a compondre desapareix. Però al final escric tots els dies de l'any, en tractar-se d'una necessitat oriünda i inevitable. No estic segur de poder respondre a la teua observació. Suppose que el contrast entre la meua persona i la meua música és una cosa normal. Jo no soc el mateix quan componc -em sent més com un animal salvatge-, que quan isc al carrer -que immediatament em domestique-. Però és que tampoc soc el mateix parlant ací amb tu al sofà que pujat a un escenari per a dirigir, o fent l'amor amb la meua dona. Pense que cada situació requerix d'una actitud i un tarannà diferent. A nivell personal, el meu objectiu és arribar a ser un compositor anònim i compondre en l'ombra.

En els últims anys, vosté ha començat una incipient carrera com a director d'orquestra. De fet, dirigix l'estrena d'*Enemigo del pueblo* tant ara en Les Arts, com després a Madrid, al Teatro Real. Normalment, els compositors que dirigixen, llevat d'excepcions com Mahler o Bernstein, conviuen amb el sambenet de ser -més que directors- «compositors que dirigixen», o, més cruament, que «mal dirigixen». ¿És un tòpic despectiu? On se situa amb la batuta?

Plantejat d'esta manera, sembla que haurem de demanar perdó per dirigir, però la meua perspectiva és diferent; i és que existix una fascinant intersecció on els dos papers, el del director i el del compositor, convergixen i donen lloc a individus coneguts com a compositors-directors, que posseïxen la capacitat de concebre obres musicals i també de modelar-les des del pòdium. Jo no veig cap problema en ser un compositor que dirigix. És cert que hi ha compositors poc dotats per a la direcció, ja que al final es tracta d'una activitat diferent, que requerix d'una tècnica, sobretot a nivell físic, pròpia. Però també hi ha directors no massa dotats dirigint totes les setmanes, i això tal vegada siga pitjor encara. En canvi, no són pocs els compositors que han dirigit. Vostè ha nomenat Mahler i Bernstein, però penso que la llista podria ser molt més llarga: Beethoven, Wagner, Berlioz, Strauss, Stravinsky, Xostakóvitx, Britten, Boulez, Berio, Benjamin, Adès,... i podria continuar.

Llenç d'*Enemigo del pueblo*. Tècnica mixta sobre llenç. Francisco Coll

S'havia imaginat, en els seus anys de formació, dirigint orquestres? Com va començar el seu interès per la batuta?

El cert és que mai m'hauria imaginat que acabaria dirigint orquestres. És una cosa que va començar d'una manera molt orgànica, i que estic incorporant a poc a poc en la meua vida professional, ja que compondre és la meua activitat principal i esta requerix de molt de temps. Tot va començar amb un missatge molt concís de Patricia Kopatchinskaja: «Demà assagem la teua obra a Berna. Necessitem la teua ajuda. T'he vist dirigir en xarxes socials. Pots vindre a dirigir l'assaig?». Efectivament, uns mesos abans havia dirigit un assaig amb l'Orquestra de València, atès que el director s'havia posat malalt, i part d'este assaig va acabar en xarxes socials. Tot i que

mai abans havia pujat al pòdium d'una orquestra professional, les opcions eren dirigir-lo jo o cancel·lar-lo, així que em vaig preparar la nit anterior i vaig fer l'assaig de *Mural* al Palau de la Música.

De la mateixa manera vaig preparar les meues *Four Iberian Miniatures* i l'endemà vaig agarrar el tren de Lucerna a Berna. M'acabaven de nomenar compositor resident de la Camerata de Berna i este era el nostre primer projecte junts. Bàsicament, durant l'assaig vaig marcar el més clar que vaig poder i vaig compartir algunes idees i suggeriments amb l'orquestra (cosa que també faig normalment encara que no siga jo el director). L'orquestra va estar en tot moment molt receptiva i en finalitzar l'assaig, Patricia, juntament amb el gerent de l'orquestra, es varen acostar i em varen proposar que dirigira a finals de temporada l'estrena del *Doble Concerto* que els estava escrivint. Passats uns mesos vaig dirigir l'estrena del meu doble concert *Les Plaisirs Illuminés* amb Patricia Kopatchinskaja i Sol Gabetta com a solistes. També vàrem fer aquella mateixa setmana una gravació, premiada pels BBC Music Awards de l'any següent. La veritat és que va ser un bon debut.

La direcció no distreu o interfereix en la seva tasca com a compositor?

Crec que he trobat un bon equilibri entre les dos activitats, sempre donant prioritat a la composició. Però la direcció m'ajuda a tindre una comprensió més profunda de les obres de repertori que dirigisc i, això, em beneficia també com a compositor. En definitiva, les entenc com a activitats complementàries. A més, la vida del compositor pot arribar a ser molt solitària i dirigir m'obliga a eixir de casa de tant en tant i ajuntar-me amb altres éssers humans, una cosa que en el meu cas, si es tracta de cada cert temps, pot ser convenient.

Es considera un creador valencià? Simon Rattle ha destacat l'«espanyolitat» del seu llenguatge... Les *Four Iberian*

Miniatures, de 2013, són un model d'este ús particular que fa de la música del seu país, una cosa que redunda en *Concerto Grosso Invisible Zones* (2016), o a *Turia*, concert per a guitarra i grup de cambra que va estrenar el desembre de 2017. Fins i tot ha realitzat una «orquestració» de la pianística *Fantasia Baetica* de Falla, el qual parlava del «folklore imaginari». I vostè?

M'agradaria puntualitzar que quan Rattle es va referir a l'«espanyolitat» de la meua música en una entrevista a un diari espanyol, ho va fer després d'escoltar el meu *Concertino para piano: No seré yo quien diga nada*, en el qual apareixen al·lusions al zortziko basc. Però dubte que trobe esta «espanyolitat» en obres com *Aqua Cinerea*, *Piedras*, *Stella* o *Hímnica*, per nomenar-ne algunes sense referència a cap tipus de folklore. Òbviament, el fet d'haver nascut a València ha condicionat la meua manera de vore el món. La meua música conté molts aspectes que he rebut directament de la meua herència cultural valenciana i espanyola. Sense anar més lluny, per a l'obertura de la meua nova òpera he escrit un pasdoble, que fa també de *Leitmotiv* del poble, per ser en essència música popular, la música del poble. Però també apareixen molts altres aspectes que he anat agarrant de cultures alienes i fins i tot remotes. M'identifique plenament amb la descripció de Falla –igual que amb Bartók, Stravinsky o Ligeti– sobre el «folklore imaginari», ja que en realitat quan escric esta mena d'«obres flamenques», res és el que sembla, i això em divertix molt. Tal vegada estiga jugant amb foc, però com diu Taleb: «Quan arrisques pots fracassar o eixir airós. Per contra, evitar el risc garantix la mediocritat».

La «senda espanyola» està plena de riscos, cobdícies i xicotets taifes...

Recorde que quan vaig escriure les meues *Four Iberian Miniatures*, va ser rebuda molt positivament per part de personalitats com Thomas Adès, qui va dirigir l'estrena de l'obra, o com Patricia Kopatchinskaja, que l'ha interpretat en diverses ocasions i fins i tot l'ha gravat en CD. En canvi varen ser algunes persones, curiosament totes elles espanyoles, les que em varen recomanar que no seguira per allà. El seu argument es reduïa bàsicament a dir que no em prendrien seriosament, perquè en l'actualitat ningú componia d'esta manera. No varen aconseguir convèncer-me, més bé al contrari, precisament pel fet que hui en dia no hi ha massa compositors que utilitzen este tipus de material... [pausa llarga, compensant bé la resposta]... Bé, en realitat n'hi ha alguns, com són els casos d'Olga Neuwirth, James McMillan, Jörg Widmann o Kaija Saariaho..., el cas és que el fet que no siguen molts els compositors que fan alguna cosa es convertix immediatament en un al·licient per a mi. A

més, des de la meua infància he cultivat l'art de fer el contrari al que em diuen [rialles]. Des d'aleshores he escrit diverses obres utilitzant material folklòric i tot apunta que ho seguiré fent fins que ja no tinga res més a dir en este camp. Voldria aclarir que, igual que varen fer Goya, Picasso o Barceló, ho considere una espècie de tauromàquia personal –ells varen pintar altres coses, no només corregudes de bous– i, en el meu cas, seguisc component obres sense referències folklòriques, com el meu concert per a violí, *Taleas oblicuas* o *Elysian*, entre moltes altres.

O siga, que és «nacionalista» de tant en tant..., quan li ix...

Bé, les coses no són exactament així de simples. A més, a diferència de l'opinió general, no considere nacionalista este tipus de música, sinó més bé tot el contrari, ja que el que m'uneix a compositors tan diferents com Chopin, Bartók, Ives, Stravinsky, Berio, Kurtág o Hosokawa és precisament el seu ús de la música popular o folklòrica dels seus respectius països. La música popular és universal, unificadora i el flamenc n'és un clar exemple, perquè és el resultat d'una hibridació de cultures tan diverses com l'espanyola, la calé, l'àrab i la sefardita. Crec que és important desmitificar la idea reduccionista que el flamenc és un fenomen del romanticisme gitano andalús, perquè en realitat la riquesa d'esta música va més enllà.

Per a concloure, permeta'm una insignificança: Com naix una composició en la ment del seu creador? Generació espontània...?

Res d'insignificant, és una pregunta interessant! Les idees solen aparèixer de manera inesperada i, quasi sempre, primer com a colors o formes, que amb el temps vaig traduïnt a sons. Acostume a compondre el primer esborrany relativament ràpid, en qüestió de dies o setmanes en el cas de ser òpera. Després deixe reposar el material. Passat un temps el reprenc per a intentar vore-ho tot des d'una perspectiva millor i començar el gradual i, en general, lent treball de detectar totes les arestes i decidir quines deixe i quines llime. En ocasions, prou sovint, este procés pot durar anys. D'esta manera, el temps es convertix en coautor de l'obra.

Francisco Coll

Direcció musical

El compositor i director Francisco Coll (València, 1985) va estudiar a Espanya abans de mudar-se a Londres, on va treballar de forma privada amb Thomas Adès, sent el seu únic alumne fins a la data, i amb Richard Baker a la Guildhall School of Music and Drama. El 2019, es va convertir en el primer compositor a rebre un International Classical Music Award (ICMA). En l'actualitat, és col·laborador artístic de la Simfònica del Principat d'Astúries, durant tres temporades, la qual cosa li permet dirigir un ampli repertori que comprén compositors com Berio, Mussorgski, Stravinsky o Falla, a més d'incloure les seues pròpies creacions musicals. Recentment, Coll ha dut a terme estrenes amb conjunts de renom internacional, com ara l'Orquestra de Cambra de Basilea i les filharmòniques de Ràdio França i Luxemburg. A més, va dirigir l'estrena a Finlàndia de la seua obra orquestral *Hímnica*, en el marc del Fiskars Summer Festival. Esta temporada debuta al capdavant de l'Orquestra de la Comunitat Valenciana i de la Simfònica de Castella i Lleó. Compositor de referència del nostre temps, la prestigiosa Faber Music és l'editora de les seues partitures.

Coll ha sigut compositor resident de l'Orquestra de València (2018-2020), a la qual va dirigir en l'estrena mundial de *Lilith*, i de Camerata Bern (2018-2019), fet que va culminar amb l'obtenció del BBC Music Magazine Award el 2022, un guardó conferit específicament per la gravació del doble concert *Les Plaisirs Illuminés* (Alpha Classics). Col·labora regularment amb artistes com Sol Gabetta i Patricia Kopatchinskaja. La seua música ha sigut interpretada per orquestres com les filharmòniques de Los Angeles i Munic, les simfòniques de Bamberg, Londres, Toronto i la Ràdio Finlandesa, entre d'altres.

Àlex Rigola

Direcció d'escena

Director d'escena i dramaturg, Àlex Rigola és, a més, fundador i director de la companyia i la sala Heartbreak Hotel, la qual dirigix a Barcelona des del 2023. La trajectòria de Rigola inclou llocs directius essencials al teatre europeu. Va ser director del Teatre Lliure de Barcelona (2003-2011), de la secció de teatre de la Biennale di Venezia a Itàlia (2010-2016) i de Teatres del Canal de Madrid (2017-2018). Les seues produccions han assolit una considerable difusió internacional i ha realitzat gires per països com França, Itàlia, Alemanya, Rússia, Israel, Palestina, Xile, Mèxic, Taiwan i Austràlia.

Entre els seus grans treballs d'adaptació i direcció es troben *Vania* (2017) de Anton Txékhov, *L'home de teatre* (2023) de Thomas Bernhard, *Glengarry Glen Ross* (2024) de David Mamet o *El mestre i Margarita* (2025) de Mikhaïl Bulgàkov al Teatre Lliure. També ha dirigit òpera, com *Madama Butterfly* a Venècia (2013) i Ljubljana (2023). Ha adaptat i dirigit obres pròpies com *Ofèlia (Panic Attack)* (2021), *Migranland* (2013) i *The End* (2010). Rigola ha sigut reconegut amb múltiples guardons. Pel seu muntatge de *Santa Joana dels Escorxadors* de Bertolt Brecht (2004), va rebre el Salzburg Young Directors Award. La seua adaptació de *2666* de Roberto Bolaño (2007) va obtindre el premi de la Crítica de Barcelona (millor espectacle, dramaturgia i escenografia 2008) i els Premis Max 2009 a millor espectacle de teatre i millor escenografia. També va ser reconegut per la seua direcció de *Titus Andrònic* (2000) amb el Premi Butaca 2001 a millor producció i millor director.

Patricia Albizu

Escenografia i vestuari

Patricia Albizu, escenògrafa i figurinista de Markina-Xemein, Bizkaia, es va graduar en Art Dramàtic (Escenografia) i compta amb postgraus en Escena i Tecnologia Digital (Institut del Teatre) i Disseny d'Interiors (Elisava). Desenrotlla el seu treball al teatre contemporani, la *performance* i projectes audiovisuals, i exerceix la docència a l'Institut del Teatre. Col·labora habitualment amb creadors com Àlex Rigola, José y sus Hermanas, i Irene Vicente Salas. El seu llenguatge visual és depurat, caracteritzat per una concepció integrada de l'espai i del vestuari. Entre els seus treballs teatrals recents destaquen *El Mestre i Margarita* i *Morir lo hace todo el mundo* (les dos al Teatre Lliure). En el sector audiovisual, ha realitzat direcció d'art i escenografia per a Sony Music España, a més de col·laborar amb firmes com Louis Vuitton i Joma Sport.

Carlos Marquerie

Il·luminació

Carlos Marquerie és autor, director d'escena, artista plàstic i il·luminador. De jove es va formar amb l'escultor i titellaire Francisco Peralta, per a completar la seua educació de forma autodidacta. Com a director i il·luminador, va estrenar *28 buitres vuelan sobre mi cabeza* (2013) i va dirigir *Descendimiento* (2021) al Teatro de La Abadía, basat en poemes d'Ada Salas amb música de Niño de Elche. El 2024, va presentar *Poeta en Nueva York* a partir de l'obra de Lorca, també amb música de Niño de Elche. El seu treball inclou col·laboracions destacades en l'àmbit del flamenc. Amb Rocío Molina, va realitzar la codirecció artística, dramaturgia, espai escènic i il·luminació de *Caída del cielo* (2016) a París. A més, com a il·luminador, ha col·laborat amb la Deutsche Oper de Berlín, Théâtre de l'Odéon de París, Théâtre National de Bretagne o el Festival d'Avignon, entre d'altres.

Álvaro Luna

Vídeo

Madrieny. Realitzador d'Audiovisuals i Espectacles per l'IORTV (Ràdio Televisió Espanyola). Treballa en diferents camps de la creació audiovisual. Pioner del que va anomenar *videoescena*, investiga durant els últims vint anys la inclusió del vídeo i la projecció en espectacles d'òpera, teatre i dansa com a disciplina particular i autònoma en el terreny de les arts escèniques. Ha col·laborat amb directors com Deborah Warner, Gerardo Vera, Mario Gas, Emilio Sagi, Àlex Rigola, Sergio Renan o Lluís Pascual. Alguns dels seus treballs més destacats com a *videoescenista* són *Billy Budd*, *Macbeth* i *Don Giovanni* al Teatro Real, *La tabernera del puerto* i *Carmen* al Teatro de la Zarzuela, *Die Zauberflöte* a l'Staatstheater de Nuremberg, *Medea* i *Il trovatore* al Palau de les Arts, a més de *L'elisir d'amore*, *Die Zauberflöte* i *La Cenerentola* al Teatre Colón de Buenos Aires.

José Antonio López

Doctor

Intèrpret de gran versatilitat, amb un repertori que abasta des del Barroc fins a la música contemporània, el baríton José Antonio López desenrotlla una intensa activitat en concert, òpera i recital. Ha cantat amb orquestres com la Filharmònica de Los Angeles, la Mahler Chamber Orchestra o la BBC Symphony, en sales com Philharmonie de Berlín, Concertgebouw, Musikverein o Barbican, i sota batutes del prestigi de Gustavo Dudamel, Lorin Maazel, William Christie, Josep Pons o Pablo Heras-Casado. La seua carrera operística ha crescut notablement en els últims anys, amb una destacada presència de Händel, Mozart, Verdi, Puccini, Wagner i Strauss, a més de protagonitzar estrenes contemporànies com *El Público* i *L'enigma di Lea*. Ha debutat en els festivals Händel a Halle, Schwetzingen o Innsbruck, i ha gravat per a segells com Deutsche Grammophon o Harmonia Mundi.

Moisés Marín

Alcalde

Moisés Marín, reconegut pel seu bell timbre i presència escènica, s'ha consolidat com un dels tenors més sol·licitats pels teatres d'òpera de tot Espanya. Ha interpretat papers com Edgardo en *Lucia di Lammermoor*, Pirro en *Ermione* i Pollione en *Norma*, i ha actuat en el Liceu, Teatro Real, Maestranza, Palau de les Arts, entre altres. Format al Centre de Perfeccionament, ha destacat com a Goro en *Madama Butterfly*, Incredibile en *Andrea Chénier*, Spoletta en *Tosca*, Der Steuermann en *Der fliegende Holländer*, Spalanzani en *Les contes d'Hoffmann*, Pang en *Turandot*, a més de papers destacats en *Lucrezia Borgia*, *Werther*, *Peter Grimes* o *La traviata*. Ha treballat amb artistes com Plácido Domingo i Mariella Devia. Properament debutarà el paper de Belmonte en *Die Entführung aus dem Serail* a Bilbao i estrenarà el seu espectacle *Nozzari: Furieux*.

Brenda Rae

Petra

Brenda Rae, aclamada per la seua brillant coloratura i força dramàtica, és una de les sopranos més destacades de l'escena internacional. Esta temporada interpreta Petra en l'estrena mundial d'*Enemigo del pueblo* a Les Arts i participa en *200 Motels* de Frank Zappa a Ginebra. Als Estats Units torna al bel canto amb *Il viaggio a Reims* a l'Òpera de Filadèlfia i *La fille du régiment* a l'Òpera de Boston. Entre els seus recents compromisos figuren *Lulu* a Frankfurt, *Rigoletto* a Berlín i Zuric, *Semele* i *Die Entführung aus dem Serail* (Konstanze) a Munic, *Lucia di Lammermoor* i *Hamlet* a París, *La sonnambula* a Viena, *Die schweigsame Frau* a Berlín dirigida per Christian Thielemann, *Partenope* al Teatro Real, a més de la seua exitosa Reina de la Nit en *Die Zauberflöte* amb la qual ha enlluernat Viena, Salzburg i el Covent Garden.

Isaac Galán

Mario

Natural de Saragossa, es va formar al conservatori de la seua ciutat natal i, posteriorment, a la Escuela Reina Sofía de Madrid sota la direcció de Teresa Berganza, Tom Krause i Manuel Cid. També va participar en l'Operastudio de Zuric i en el Centre de Perfeccionament. Ha sigut finalista i premiat en diversos concursos internacionals, com ara el Francesc Viñas i el Manuel Ausensi. Ha col·laborat amb directors de renom, entre els quals Lorin Maazel, Riccardo Muti, Zubin Mehta, Ivor Bolton, Alberto Zedda, Ottavio Dantone, Andrew Davis, Jesús López Cobos o Nicola Luisotti. Desenrotlla una important activitat operística en teatres com el Real, el Liceu, Zarzuela, Maestranza, Palau de les Arts, Colón de Buenos Aires, Palacio Euskalduna, els festivals de Ravenna i Pentecosta de Salzburg, a més de les òperes de Graz, Montpeller i Oviedo.

Marta Fontanals-Simmons

Marta

La mezzosoprano anglesa Marta Fontanals-Simmons prossegueix la seua fulgorant carrera amb compromisos al Covent Garden (Linda en *Festen*, Siebel en *Faust* i el paper titular de *The Monstrous Child*), Grand Théâtre de Ginebra (Matriosha en *Guerra i Pau*, Primera Donzella en *Elektra*), Festival de Glyndebourne i Deutsches Symphonie-Orchester de Berlín (Jacquet en *The Wreckers* i Segona Dama en *Die Zauberflöte*), Òpera de Garsington i Théâtre des Champs-Élysées (Cherubino en *Le nozze di Figaro*), Teatro Real de Madrid (Vlasta en *Die Passagierin*) i a la English National Opera (Euridice Woman en *The Mask of Orpheus*). El seu repertori de concert abasta des de Bach, Händel, Mozart i Beethoven a Berlioz i Ravel, amb orquestres com la Simfònica Ciutat de Birmingham, BBC, Royal Philharmonic o la Filharmònica de Stuttgart.

Cor de la Generalitat Valenciana

Està reconegut com una de les millors agrupacions corals d'Espanya. Va ser creat en 1987 amb el nom de Cor de València i dirigit fins a 2024 per Francesc Perales. És el cor titular del Palau de les Arts al mateix temps que desenvolupa una constant activitat en els principals auditoris de la Comunitat Valenciana. Ha interpretat les grans obres del repertori simfònic coral i els principals títols del gènere líric, i freqüenta el repertori *a cappella*, amb especial atenció als compositors valencians. Ha cantat sota la direcció de Claudio Abbado, Roberto Abbado, Rinaldo Alessandrini, Fabio Biondi, Riccardo Chailly, Plácido Domingo, Manuel Galduf, Enrique García Asensio, Gustavo Gimeno, Valeri Guérguiev, Leopold Hager, Sir Neville Marriner, Lord Yehudi Menuhin, Marc Minkowski, Krzysztof Penderecki, Michel Plasson, Georges Prêtre, Helmuth Rilling, Guennadi Rojdestvenski, Mstislav Rostropóvich, Claudio Scimone o Alberto Zedda.

Ha estat guardonat amb la Medalla d'Honor del Festival Internacional de Música i Dansa de Granada, la Medalla Commemorativa del XXV Aniversari del Palau de la Música de València, el premi Clar de Llums de la Universitat de València, l'Important de l'Editorial Premsa Valenciana, la Medalla al Mèrit en les Belles arts de la Reial Acadèmia de Belles arts de Sant Carles i recentment el Premi Honorífic de l'Associació Amics de l'òpera i les Arts de la Comunitat Valenciana. El Cor de la Generalitat depèn de l'Institut Valencià de Cultura. El seu director actual és Jordi Blanch Tordera.

SOPRANOS

Maria Àngels Biosca
Mónica Bueno
Inmaculada Burriel
María José Cifre
Erika Escribá
Estrella Estévez
Dolores Lahuerta
Arantxa Martínez
Begoña Martínez-Arrazubi
Susana Martínez
Rosa Pinilla
Isabel Squarcia

MEZZOSOPRANOS

Ana Bort
Carmen Bou
Marián Brizuela
Pilar Esteban
Empar Llàcer
Tania Malinova
Adriana Mayer
Irene Medán
Susana Meliá
Alicia Merelo
Minerva Moliner
Diana Muñoz

TENORS

Javier Aguilera
David Asín
Pedro Castro
Antonio Gómez
José Ángel González
Antonio Lozano
Tomás Martínez
Jesús Navarro
Jesús Rita
Vicent Romero
Josep Lluís Sanchis
Javier Tortosa
José Javier Viudes

BAIXOS

Vicente Antequera
Bonifaci Carrillo
Juan Carlos Castillo
Juan Felipe Durá
Salvador Giner
Luis Gonzalo
Fernando Piqueras
José Tomás Poveda
José San Antonio
Vicente Soldevila
Manuel Torada
Luis Vicente

© SuculentGilabert

Jordi Blanch Tordera

Director del Cor

Natural de Quart de les Valls (1975), és titulat en direcció de cor, piano i composició. Va dirigir el cor Virelai de l'Escola Coral de Quart de Poblet durant vint anys, durant els quals va col·laborar amb mestres com Henrik Nánási, Nicola Luisotti i Lorin Maazel. A partir de 2016 es vincula al Cor de la Generalitat Valenciana com a director adjunt de Francesc Perales, i ha preparat títols com *Manon*, *Il trovatore*, *Madama Butterfly*, *La Cenerentola*, *Dialogues des Carmélites* o *Doña Francisquita*. En concert, sempre amb el Cor de la Generalitat, ha treballat la *Petite Messe Solennelle* a València i Bremen, amb Fabio Biondi i Europa Galante. Ha dirigit el cor de l'òpera de Białystok en la gravació de *Macbeth* realitzada per Fabio Biondi, a més dels cors de les òperes de Lausanne i La Monnaie de Brussel·les en diferents produccions. Des d'octubre del 2024 és el director del Cor de la Generalitat.

Orquestra de la Comunitat Valenciana

L'Orquestra de la Comunitat Valenciana (OCV) va ser fundada l'any 2006 per Lorin Maazel, el seu primer director musical. En poc de temps, la formació titular del Palau de les Arts s'ha llaurat un prestigi entre el públic i la crítica, i ha aconseguit un alt nivell artístic que la situa entre les millors orquestres d'Espanya i una de les més importants creades a Europa durant els últims anys. Este reconeixement s'ha forjat també gràcies a la presència de Zubin Mehta en les primeres temporades, sobretot amb el recordat *Anell wagnerià*, i a batutes de la talla de Riccardo Chailly, Valery Gergiev o Gianandrea Noseda. Després del període fructífer dut a terme per l'estatunidenc James Gaffigan al capdavant de l'OCV, des de setembre de 2025 el prestigiós mestre britànic Sir Mark Elder és el director musical de la formació.

Elogiada per la qualitat dels seus músics i per ser un conjunt versàtil capaç d'interpretar amb admirable personalitat tant òpera com música líricosinfònica, l'OCV continua la seua trajectòria professional impulsada per primeres figures de la direcció orquestral, entre les quals hi ha Daniele Gatti, Fabio Luisi, Sir John Eliot Gardiner o Philippe Jordan, i amplia el seu repertori operístic de la mà de reconegudes batutes internacionals especialitzades en diferents estils, com Marc Albrecht, Maurizio Benini, Lorenzo Viotti, Riccardo Minasi i Marc Minkowski. A més, afaïança la col·laboració amb els principals directors espanyols que més projecció tenen fora de les nostres fronteres, entre ells Gustavo Gimeno, Pablo Heras-Casado, Juanjo Mena i Josep Pons.

DIRECTOR MUSICAL

SIR MARK ELDER

VIOLINS PRIMERS

Roman Kholmatov, conc associat
Marija Nemanyté, ajuda de solista
Teresa Nikolova-Nolen
Joaena Hyewon Ryu
Mikhail Spivak
Roman Svirlov
Elena Trushkova
Juanjo Aguado*
Marta Burriel*
Natalia Martínez*
Manuel Serrano*
Miguel Vidagany*

VIOLINS SEGONS

Ignacio Rodríguez, solista*
Anna Stepanenko, ajuda de solista
Carles Civera
Dasha Dubrovina
Lelia Iancovici
Evgueni Moriatov
Inés Romaguera
Katriina Saloheimo
Mercedes Dalda*
Marie-Madeleine Orban*

VIOLES

Andriy Viytovych, solista
Sergio Sáez, ajuda de solista
Javier Alejandro Cárdenas
Samuel Espinosa
Abraham Martín
Ana Mba
Liliana Catarina Fernandes*
Joana Nunes*

VIOLONCELS

Rafał Jezierski, solista
Arne Neckelmann, ajuda de solista
Alejandro Friedhoff
Estrella Guerrero
Uladzislau Trukhan
Saem Heo*

CONTRABAIXOS

Davide Vittone, solista*
Zoltan Dosa, ajuda de solista
Gianluca Tavaroli
Tarek Tebsamani*

ARPA

Sara Esturillo, solista*

FLAUTES

Magdalena Martínez, solista
Ana Naranjo, cosolista

Flautí

Virginie Reibel

OBOÉS

Christopher Bouwman, solista
Pierre Antoine Escoffier, solista

Corn anglés

Ana Rivera

CLARINETS

Tamás Massànyi, cosolista
Cecilio Vilar, ajuda de solista

Clarinet baix

Francisco Javier Ros

FAGOTS

Miguel Puchol, solista*
Lidia Ariza*

Contrafagot

Alba González

TROMPES

Jesús Sánchez, cosolista
Andreu Carbonell, ajuda de solista*
Miguel Martín
David Sánchez / Salvador Juan

TROMPETES

Rubén Marqués, solista
Christian Ibáñez, cosolista
Josep Maria Olcina

TROMBONS

Juan Manuel Real, solista
Ignacio Pérez, ajuda de solista
José Vicente Faubel

TUBA

Ramiro Tejero, solista

TIMBAL

Gratiniano Murcia, solista

PERCUSSIÓ

Francisco Inglés, solista
Ignasi Doménech
Fran Amado*
Vicent Vinaixa*

PIANO

Antonio Galera*

*Músic invitat

LES
ARTS
ÉS ÒPERA

TEMPORADA
25/26

LUISA MILLER

GIUSEPPE VERDI

DIRECCIÓN MUSICAL **Sir Mark Elder**

DIRECCIÓN DE ESCENA **Valentina Carrasco**

10, 13, 17, 20, 22 diciembre 2025

Nueva producción del Palau de les Arts Reina Sofía,
en coproducción con el Maggio Musicale Fiorentino

PALAU DE LES ARTS
REINA SOFÍA

GENERALITAT
VALENCIANA

ACI.
ARA.

LES ARTS
VALÈNCIA

MINISTERIO
DE CULTURA

inaem

PRÒXIMES ACTIVITATS

LES ARTS ÉS FLAMENCO

PITINGO

8 de novembre
de 2025

LES ARTS ÉS SIMFÒNIC

SIR JOHN ELIOT GARDINER

DVOŘÁK: *Simfonia 6*
SIBELIUS: *Simfonia 5*

12 de novembre
de 2025

LES ARTS ÉS DANSA

QUERENCIA COMPAÑÍA ANTONIO NAJARRO

14 de novembre
de 2025

LES ARTS ÉS LIED

MICHAEL SPYRES

16 de novembre
de 2025

LES ARTS ÉS SIMFÒNIC

DANIELE GATTI (I)

BRAHMS: *Simfonia 3;*
Simfonia 1

18 de novembre
de 2025

LES ARTS ÉS SIMFÒNIC

DANIELE GATTI (II)

BRAHMS: *Simfonia 2;*
Simfonia 4

20 de novembre
de 2025

LES ARTS ÉS ALTRES MÚSIQUES

CHUCHO VALDÉS

27 de novembre
de 2025

LES ARTS ÉS FLAMENCO

ÁNGELES TOLEDANO

4 de desembre
de 2025

LES ARTS ÉS ÒPERA

LUISA MILLER

10, 13, 17, 20, 22 de
desembre de 2025

LES ARTS ÉS SIMFÒNIC

FABIO LUISI

Bruckner: *Simfonia 8*

18 de desembre de 2025

PATROCINIS

TEMPORADA 2025 - 2026

La Fundación Palau de les Arts Reina Sofía muestra su agradecimiento

PARTNER TECNOLÓGICO

PATROCINADOR DE TEMPORADA

PROTECTOR

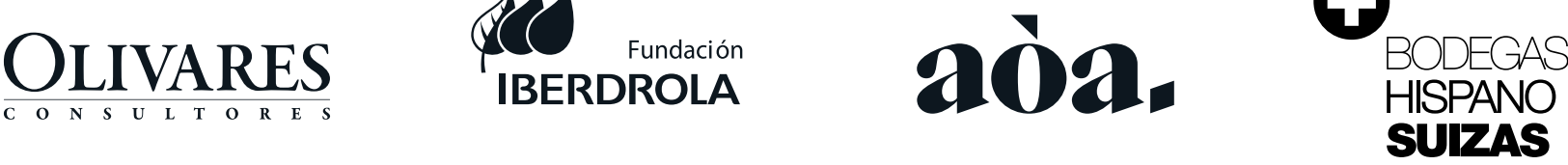
COLABORADORES PREMIUM

COLABORADORES

MECENAS

MECENAS DEL CENTRE DE PERFECCIONAMENT

TRANSPORTE OFICIAL

INSTITUCIONES COLABORADORAS

DIRECCIÓ

DIRECTOR GENERAL

Jorge Culla Bayarri

DIRECTOR ARTÍSTIC

Jesús Iglesias Noriega

DIRECTOR MUSICAL

Sir Mark Elder

PATRONAT DE LA FUNDACIÓ PALAU DE LES ARTS REINA SOFÍA

Molt Honorable Sr. Carlos Mazón Guixot

President de la Generalitat Valenciana

PRESIDENT

Sr. Pablo Font de Mora Sainz

VICEPRESIDENT

Honorable Sr. José Antonio Rovira Jover

Conseller de Cultura, Educació, Universitats i Ocupació

SECRETÀRIA NO PATRONA

Sra. Ana Jiménez Moliner

Secretària general de la Fundació

VOCALS

Excel·lentíssim **Sr. Jordi Martí Grau**

Secretari d'Estat de Cultura

Il·lustríssima **Sra. Paz Santa Cecilia Aristu**

Directora general de l'INAEM del Ministeri de Cultura

Il·lustríssima **Sra. Pilar Tébar Martínez**

Secretària autonòmica de Cultura

Il·lustríssim **Sr. Eusebio Monzó Martínez**

Secretari autonòmic d'Hisenda i Finançament

Il·lustríssim **Sr. José Manuel Camarero Benítez**

Secretari autonòmic de Turisme

Sra. Alida Mas Taberner

Sotssecretària de la Conselleria de Cultura,
Educació, Universitats i Ocupació

Sr. Miquel Nadal Tárrega

Director general de Cultura

Sra. María del Mar González Barranco

Directora general de Fons europeus i Sector Públic

Sr. Álvaro López-Jamar Caballero

Director general de l'Institut Valencià de Cultura

Sra. Rosana Pastor Muñoz

Membre del Consell Valencià de Cultura

Sra. Susana Lloret Segura

Sr. Rafael Juan Fernández

Sra. Mónica de Quesada Herrero

Sra. Felisa Alcántara Barbany

Sr. Ignacio Ríos Navarro

Sr. Salvador Navarro Pradas

PATRÓ D'HONOR

Sr. Vicente Ruiz Baixauli

GENERALITAT
VALENCIANA

ACÍ.
ARA.

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CULTURA

inaem

INSTITUTO NACIONAL
DE LAS ARTES ESCÉNICAS
Y DE LA MÚSICA

lesarts.com | 96 197 59 00